

## Posiedzenie Komisji Organizacyjno - Prawnej

10.01.2012r.

Dnia 10.01.2012r. odbyło się posiedzenie Komisji Organizacyjno Prawnej ORŁ w Zamościu z udziałem Kolegów H. Studnickiego – łowczego okręgowego, i F. Zabłockiego zastępcy łowczego okręgowego.

Przedmiotem obrad była - na życzenie myśliwych tematyka powszechnie ich nurtująca, a mianowicie:

1. nowa regulacja prawna dotycząca odstrzału wałęsających się psów i kotów,
2. postępowanie myśliwych w przypadku dokonania odstrzału humanitarnego zwierzyny łownej rannej

w wyniku zdarzeń losowych (kolizja drogowa, wścieklizna, itp.),

3. czy myśliwy może wykonywać polowanie indywidualne z psem na dziki ?.

W wyniku burzliwej dyskusji Komisja wypracowała pewne wnioski, które mogą być Kolegom

przydatne na co dzień.

### **Ad. 1. Odstrzał wałęsających się psów i kotów.**

Do końca 2011 roku zagadnienie to regulowane było przez art. 33a ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt. Przepis ten stanowił że *„Zdziczałe psy i koty przebywające bez opieki i dozoru człowieka na terenie obwodów łowieckich w odległości większej niż 200 m od zabudowań mieszkalnych i stanowiące zagrożenie dla zwierząt dziko żyjących, w tym zwierząt łownych, mogą być zwalczane przez dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich”*.

Znowelizowana i obowiązująca w tej postaci od 1 stycznia 2012 roku ustawa o ochronie zwierząt nie zawiera już tego przepisu. Interesującą nas tematykę reguluje art.6 ust.1 pkt 5 ustawy, który brzmi: *„Zabrania się zabijania zwierząt, z wyjątkiem:... usuwania osobników bezpośrednio zagrażających ludziom lub innym zwierzętom, jeżeli nie jest możliwy inny sposób usunięcia zagrożenia”*. Przepis ten jest prosty, bo przewiduje w przeciwieństwie do poprzedniego tylko dwa warunki, których spełnienie decyduje o legalności zabicia zwierzęcia, w tym także psa i kota.

Są to „bezpośrednie zagrożenie” dla ludzi lub zwierząt oraz „niemożliwość usunięcia zagrożenia w inny sposób”.

Kłopot polega na tym, że nie ma definicji „bezpośredniego zagrożenia”. W prawie karnym

przyjmuje się, że nie uzasadnia z korzystania ze stanu wyższej konieczności ogólny czy potencjalny charakter zagrożenia określonych dóbr.

Przez niebezpieczeństwo (zagrożenie) rozumie się taki układ zjawisk, w którym występuje realne zagrożenie dla dobra chronionego prawem.

Niebezpieczeństwo (zagrożenie) ma charakter bezpośredni wówczas, gdy istnieje wysoki stopień prawdopodobieństwa naruszenia lub unicestwienia dobra przy czym zwłoka w podjęciu decyzji o jego ratowaniu może jedynie powiększyć zakres niebezpieczeństwa albo prowadzić do natychmiastowego powstania szkody.

Jako środek pomocniczy dla wykładni „bezpośredniego zagrożenia”, można przyjąć definicję tego pojęcia z ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.

„Bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku” określa się tam jako wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia szkody w środowisku w dającej się przewidzieć przyszłości.

Nieprzestrzeżenie przedstawionych wyżej rygorów może prowadzić do odpowiedzialności karnej z art. 35 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt, który za zabicie zwierzęcia z naruszeniem art.6 ust.1 tej ustawy przewiduje grzywnę, karę ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Zainteresowanych problematyką odsyłamy do tekstu znowelizowanej ustawy o ochronie zwierząt oraz do lektury Łowca Polskiego z 2011 roku nr 11 str.3 i nr 12 str. 60.

Ponieważ zabijanie zwierząt co do zasady stanowi przestępstwo ścigane z urzędu, należy liczyć się w praktyce z możliwością uwikłania się w proces karny.

Należy rekomendować Kolegom myśliwym, którzy zostaną zmuszeni sytuacją do zabicia zwierzęcia w warunkach określonych w art. 6 ust.1 pkt 5 ustawy o ochronie zwierząt, aby zdarzenie dokumentowali notatką opisującą stan faktyczny i przedkładali ją niezwłocznie zarządowi koła.

Można też o zdarzeniu niezwłocznie informować Policję. Jest to wskazane o tyle, że ta fachowo wyjaśni sprawę, ujawni, udokumentuje i zabezpieczy dowody.

## **Ad. 2. Postępowanie myśliwych w przypadku dokonania odstrzału humanitarnego zwierzyny**

### **łownej rannej w wyniku zdarzeń losowych (kolizja drogowa, wścieklizna, itp.),**

Art. 6 ust. 1 w pkt. 3 i 4 ustawy o ochronie zwierząt dopuszcza na zasadzie wyjątków zabijanie zwierząt w razie konieczności bezzwłocznego uśmiercenia oraz w ramach działań niezbędnych do usunięcia poważnego zagrożenia sanitarnego ludzi lub zwierząt. Art.33 ust. 3 cytowanej ustawy stanowi, że *„W przypadku konieczności bezzwłocznego uśmiercenia, w celu zakończenia cierpień zwierzęcia, potrzebę jego uśmiercenia stwierdza lekarz weterynarii, członek Polskiego Związku Łowieckiego, inspektor organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, funkcjonariusz Policji, straży miejskiej lub gminnej, Straży Granicznej, pracownik Służby Leśnej lub Służby Parków Narodowych, strażnik Państwowej Straży Łowieckiej, strażnik łowiecki lub strażnik Państwowej Straży Rybackiej.*

Art. 33 ust.2 przewiduje, że *„Jeżeli zachodzą przyczyny, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4, (działań niezbędnych do usunięcia poważnego zagrożenia sanitarnego dla ludzi lub zwierząt), zwierzę może być uśmiercone bez zgody właściciela na podstawie orzeczenia lekarza weterynarii. Ustalenie właściciela i uzyskanie jego zgody nie dotyczy zwierząt chorych na choroby podlegające obowiązkowi zwalczania na podstawie ustawy z dnia 11marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.”*

Z art. 33 ust. 4 ustawy o ochronie zwierząt wynika zaś, że *„W razie konieczności bezzwłocznego uśmiercenia, czynność tę dokonuje się przez:*

- 1) podanie środka usypiającego – przez lekarza weterynarii;*
- 2) zastrzelenie zwierzęcia wolno żyjącego (dzikiego) – przez osobę uprawnioną do użycia broni palnej.”*

Jeżeli tą osobą będzie myśliwy, a tak jest najczęściej, zaleca się konieczność zachowania maksymalnej ostrożności. Tego typu zdarzenia mają miejsce przeważnie w okolicach drogi, gdzie odbywa się ruch pieszy i kołowy, gromadzą się przechodnie. Należy żądać zabezpieczenia takiego miejsca przez Policję oraz inne upoważnione służby pod kątem bezpieczeństwa strzału. Wskazane jest też żądanie od lekarza weterynarii opinii co do konieczności bezzwłocznego uśmiercenia.

Zwłoki wszystkich padłych zwierząt stanowią zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1774/2002 z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającym przepisy sanitarne dotyczące ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego – Dz. U. WEL 233 z dnia 10 października 2002 r. str. 1 – materiał kategorii I i powinny zostać przekazane

do zakładu utylizacyjnego uprawnionego do przetwórstwa takiego materiału. Obowiązek zagospodarowania zwłok padłych zwierząt spoczywa na ich właścicielu.

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Realizacja tego obowiązku następuje m. innymi przez zapewnienie zbierania, transportu

i unieszkodliwienia zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części. Pojawienie się zwłok zwierząt łownych na terenie gminy należy traktować tak samo jak pojawienie się zwłok zwierząt bezdomnych.

W każdym przypadku to gmina jest w ostateczności obowiązana do zajęcia się zwłokami zwierząt bezdomnych lub łownych oraz ich unieszkodliwienia.

W związku z omawianą problematyką warto sięgnąć do Internetu [www.lowiec.polski.pl/index2.php?P=Głowna&n=17](http://www.lowiec.polski.pl/index2.php?P=Głowna&n=17) i [bip.piw.radziejów.pl/index.php?id=182](http://bip.piw.radziejów.pl/index.php?id=182).

Źródła te zawierają artykuł Kol. Marka Radzikowskiego pt. Odpady zwierzęce na polowaniu, opracowanie autora pt. Zarząd Okręgowy PZŁ w Elblągu podaje do wiadomości szczegółowe przypadki postępowania ze zwierzyną łowną w świetle aktualnych przepisów obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej i opracowanie Powiatowego Lekarza Weterynarii w Radziejowie w sprawie postępowania służb powiatu radziejowskiego w przypadkach zdarzeń z udziałem zwierząt bezdomnych agresywnych, dziko żyjących.

### **Ad. 3. Czy myśliwy może wykonywać polowanie indywidualne z psem na dziki ?.**

Tak, ale tylko w okresie od 1 października do 31 stycznia. (Patrz § 5 ust. 1 pkt 1 regulaminu polowań). Natomiast § 21 regulaminu mówi, że „*Polowanie indywidualne nie może odbywać się z użyciem naganki lub udziałem podkładacza z psem, z wyjątkiem polowania na drapieżniki przy stogach i norach oraz polowania na ptactwo.*”

Nie wyłącza więc polowania z psem.

Opracował  
Stanisław Cieszkowski